

Muude teavikute (esemete) laenutamine

Tallinna Linnavolikogu 18. oktoobri 2007. a määruse nr 31 „[Tallinna Keskraamatukogu põhimäärus](#)“ § 6 lõike 2 punkti 5 ja 8, Tallinna Linnavolikogu 2. juuni 2016. a määruse nr 19 „[Tallinna Keskraamatukogu kasutamise eeskiri](#)“ § 1 lõike 4 alusel

1. Üldsätted

- 1.1 Käskkiri reguleerib Tallinna Keskraamatukogu (edaspidi *raamatukogu*) lugejatele ja asutustele muude teavikute (esemete) laenutamist ning lugeja kohustusi ja vastutust nende laenamisel ja kasutamisel. Käskkirjas sätestamata nõuded ja tingimused on sätestatud „[Tallinna Keskraamatukogu kasutamise eeskirjas](#)“.
- 1.2 Käskkirjas kasutatakse mõisteid järgmises tähenduses:
 - 1.2.1 **alaealine** on alla 18-aastane lugeja;
 - 1.2.2 **vanem** on alaealise seaduslik esindaja (hooldusõiguslik vanem või eestkostja);
 - 1.2.3 **lugeja** on Tallinna Keskraamatukogu lugeja, sh asutus;
 - 1.2.4 **asutus** on avalik-õiguslik või eraõiguslik juriidiline isik (lasteaed, MTÜ), kelle eesmärgiks või põhitegevuseks ei ole majandustegevuse kaudu tulu saamine, ning kes on sõlminud raamatukoguga rändkoguteenuse lepingu;
 - 1.2.5 **muud teavikud** on spordivahendid, muusikainstrumendid ja –tarvikud, tööriistad, muuseumipiletid ja seemned.

2. Muude teavikute laenutamine ja tagastamine

- 2.1 Muid teavikuid saab laenata lugejakaardi või lugejakaardiks vormistatud ID-kaardi esitamisel.
- 2.2 Muid teavikuid laenutatakse ainult isiklikuks otstarbeks, õppe-eesmärgil või muul mitteäriilisel eesmärgil, nt kogukonnatalgute korraldamiseks.
- 2.3 Muid teavikuid, v.a tööriistade kulutarvikuid, saab raamatukogust koju/kaasa laenata tasuta.
- 2.4 Raamatukogu laenutab kuni viis muud teavikut, v.a seemned, ning need arvestatakse 30 teaviku hulka, mida lugejal on õigus korraga laenata.
- 2.5 Kuni viie teaviku (sh muud teavikud), v.a muuseumipiletite ja seemnete, laenamiseks on võimalik panna ennast ootejärjekorda. Raamatukogu teavitab lugejat muu teaviku laenamise võimalusest tasuta e-kirja teel. Muud teavikut hoitakse lugejale kaks päeva, arvates teavitamise päevast.
- 2.6 Alaealistele laenutatakse muid teavikuid, v.a muuseumipiletid ja seemned, vanema kirjalikul nõusolekul. Nõusoleku vorm on avaldatud raamatukogu veebilehel. Tööriistu alaealistele ei laenutata.
- 2.7 Muid teavikuid, sh tööriista kasutamiseks vajalikke kulutarvikuid, mida saab tasu eest kasutada, saab otsida e-kataloogist ESTER.
- 2.8 Muid teavikuid laenutatakse teenindusüksustest järgmistel tingimustel:

Muu teavik	Teenindusüksus, kust muud teavikut laenutatakse	Laenutustähtaeg (arvestatakse muu teaviku laenutamise päevast)	Korraga laenutatavate muude teavikute arv
Sportivahend	Kalamaja, Kännukuke, Laagna, Nurmenuku, Nõmme, Paepealse, Pelguranna ja Pirita raamatukogu	21 päeva ilma tagastustähtaja pikendamise võimaluseta	kuni kolm tk; asutusele kuni viis tk
Muusikainstrument ja –tarvik	muusika- ja filmisaal (Estonia pst 8)	täismõõdus muusikainstrumendid, löökpillid, Orffi pillid ja muusikatarvikud 21 päeva, tagastustähtaega on võimalik pikendada kuni kolm korda; laste muusikainstrumendid 84 päeva ilma tagastustähtaja pikendamise võimaluseta	kuni kaks muusikainstrumenti ja/või kuni kolm muusikatarvikut; asutusele kuni viis tk
Tööriist	Pelguranna raamatukogu	seitse päeva ilma tagastustähtaja pikendamise võimaluseta	kuni kolm tk; asutusele kuni viis tk
Muuseumipilet	Kadrioru ja Kalamaja raamatukogu	14 päeva ilma tagastustähtaja pikendamise võimaluseta	üks pilet kvartalis (kokku neli piletit aastas); asutusele ei laenutata
Seemned	Laagna raamatukogu	puudub	kuni 30 seemnepakki aastas, sh igast sordist kaks pakki; asutusele ei laenutata.

- 2.9 Asutusele laenutab raamatukogu muid teavikuid, v.a muuseumipiletid ja seemned, 63 päevaks.
- 2.10 Nõudluse korral võib raamatukogu laenutada muid teavikuid ka lühemaks ajaks, kui punktis 2.8 nimetatud, ilma tagastustähtaja pikendamise võimaluseta.
- 2.11 Muud teavikud, v.a seemned, tuleb tagastada tagastustähtaja jooksul (hiljemalt tagastustähtpäeval) teenindusüksusesse, kust need laenati.
- 2.12 Kui lugeja ei tagasta laenatud muud teavikut tähtpäevaks, nõuab raamatukogu viivitatud aja eest tasu [raamatukogu kasutamise eeskirja § 6 lõike 3 kohaselt](#) .

3. Muude teavikute laenutamisega seotud erisused ja oluline info:

3.1 Sportivahendid:

- 3.1.1 Rula ja/või tõukeratta laenamisel tuleb lugejal raamatukogutöötaja juuresolekul kontrollida, kas spordivahend on rikkumata ja seda saab kasutada. Enne spordivahendi kasutamist tuleb alaealisel koos vanemaga kontrollida, kas spordivahend on tehniliselt korras ohutuks kasutamiseks.
- 3.1.2 Lugeja peab rula, tõukeratta, tasakaalulindi ja/või tasakaalulaua kasutamisel kinni pidama kõikidest ohutusnõuetest. Kindlasti tuleb nende kasutamisel kanda vajalikku ohutusvarustust: kiivrit, põlve- ja küünarnukikaitsmeid.

3.2 Muusikainstrumendid:

- 3.2.1 Muusikainstrumendid tuleb tagastada häälestatult.

3.3 Tööriistad:

- 3.3.1 Lugeja peab omama vajalikke oskusi tööriista kasutamiseks. Kui lugeja kahtleb, kas ta saab tööriista kasutamisega hakkama, siis tuleb tööriista laenamisest loobuda.
- 3.3.2 Tööriista laenanud lugeja saab vajadusel:
 - 3.3.2.1 tasu eest kasutada tööriista kulutarvikut, aga see tuleb tagastada raamatukogule;
 - 3.3.2.2 osta tööriistale raamatukogust kulutarvikut;
 - 3.3.2.3 osta kaubandusest tööriistale kulutarvikut, aga siis vastutab kulutarviku sobivuse eest lugeja.
- 3.3.3 Kulutarvikud, mis tuleb tööriista kasutamiseks osta, tasu kulutarvikute kasutamise eest ning kulutarvikute müügihinnad on avaldatud raamatukogu veebilehel.
- 3.3.4 Lugeja on kohustatud kasutama tööriista kasutamiseks vajalikku turvavarustust, näiteks kaitseprille või visiiri, igal tööriista kasutuskorral, sõltumata kasutuse kestusest, et tagada tööriista ohutu kasutamine. Vajadusel tuleb lugejal vastav turvavarustus endal osta.
- 3.3.5 Lugeja on kohustatud kontrollima, järgides kõiki ohutusnõudeid, kas tööriist töötab korrektselt. Kui selgub, et tööriist ei tööta korrektselt ja sellest tulenevalt on selle kasutamine ohtlik, tuleb tööriista kasutamine kohe lõpetada, tagastada see viivitamatult raamatukogule ja teavitada selle võimalikust ohtlikkusest.
- 3.3.6 Tööriista puhastamiseks tuleb veenduda, et see ei oleks puhastamise ajal vooluvõrgus. Kaitsevarustus (prillid ja visiir) tuleb enne tagastamist puhastada raamatukogu veebilehel avaldatud juhendi järgi. Kui tööriist töötab akuga, tuleb enne tööriista raamatukogule tagastamist aku täis laadida.

3.4 Muuseumipiletid:

- 3.4.1 Laenata saab:
 - 3.4.1.1 Tallinna Linnamuuseumi ja Tallinna Kirjanduskeskuse ühispileti perele või üksikpileti. Üksikpileti laenamiseks peab lugeja olema vähemalt 7-aastane;
 - 3.4.1.2 Eesti Tervisemuuseumi pileti perele või üksikpileti. Üksikpileti laenamiseks peab lugeja olema vähemalt 9-aastane.
- 3.4.2 Tagastustähtaja ehk 14 päeva jooksul võib lugeja külastada muuseumi/muuseumi korduvalt.
- 3.4.3 Muuseumipileti laenamiseks ennast ootejärjekorda lisada ei saa, kuid kui pilet on raamatukogus kohapeal, on võimalik broneerida see e-kirja või telefoni teel samal päeval järeletulemiseks.
- 3.4.4 Laenatud muuseumipiletit kortsutada ei tohi.

3.4.5 Katkist piletit ise parandada ei tohi ning sellega muuseumisse ei pääse.

3.5 Seemned:

- 3.5.1 Seemneid laenutatakse nimetuste ja kirjeldustega varustatud pakendites.
- 3.5.2 Alla 7-aastastele lastele laenutatakse seemneid vaid vanema juuresolekul või vabas vormis vanema kirjalikul nõusolekul.
- 3.5.3 Lugejal ei ole kohustust laenatud seemneid tagastada, kuid seemnete tagastamiseks võib lugeja koguda kasvatatud maitsetaimedelt ja lilledelt seemneid ja need raamatukogule tuua, samuti annetada muid maitsetaimede ja lillede seemneid.
- 3.5.4 Seemnete annetajal tuleb märkida ümbrisele annetaja nimi, seemnete kogumise koht (maakonna või linna täpsusega), kogumise aeg (kuu, aasta) ja taime võimalikult täpne nimetus. Taimest, mille seemneid annetatakse, tuleb esitada foto (võib saata ka Laagna raamatukogu e-posti aadressile). Raamatukogul on õigus lisada foto annetatud seemnete pakendile, raamatukogu veebilehele ja raamatukogu sotsiaalmeedia kontodele.
- 3.5.5 Lugeja tagab, et tema raamatukogule annetatud seemned ei ole aegunud ning neid saab kasutada vähemalt kuue kuu jooksul, arvates annetuse kuupäevast.
- 3.5.6 Laenatud seemned on mõeldud taimede kasvatamiseks. Raamatukogu ei vastuta seemnete mitteotstarbelise kasutamise (nt söömine) tagajärgede eest.

4. Lugeja kohustused ja vastutus

- 4.1 Muu teaviku laenamisega kinnitab lugeja, et on tutvunud raamatukogu käskkirjaga „Muude teavikute (esemete) laenutamine“ ning kohustub seda käskkirja järgima.
- 4.2 Muu teaviku laenamisega kinnitab lugeja, et on teadlik, et kasutab laenatud muud teavikut omal vastutusel ja sihipäraselt.
- 4.3 Lugeja on kohustatud enne laenatud muu teaviku kasutamist lugema läbi muu teaviku hooldus- ja kasutusjuhendid, mis on avaldatud raamatukogu veebilehel. Muusikainstrumentide ja -tarvikute hooldusjuhendid on avaldatud „Muusikalehel“. Lugeja soovil prindib raamatukogu lugejale juhendid kaasa, lugeja printimise eest tasuma ei pea, kuid juhendid tuleb raamatukogule tagastada koos laenatud muu teavikuga.
- 4.4 Lugeja on kohustatud tagastama muud teavikud samas seisukorras, millisena muu teavik talle laenutati, puhastatult ja koos kõigi komplekti kuuluvate osadega. Tagastamisel arvestatakse normaalset kulumist.
- 4.5 Lugeja on kohustatud raamatukogule teada andma muu teaviku kasutamisel ilmnunud defektidest või rikkumisest, osalisest või täielikust kahjustumisest või kaotsiminekest ning asjaoludest.
- 4.6 Raamatukoguga eelnevalt kooskõlastamata ei tohi lugeja muud teavikut muuta, rikutud muud teavikut viia parandusse või seda ise parandada (muu teavikul võib kehtida garantiiperiood, muu teaviku parandamine võib vajada spetsiifilisi oskusi jne).
- 4.7 Tagastatud muudele teavikutele teostab vajadusel tehnilise korrasoleku kontrolli raamatukogu ja üldjuhul 30 päeva jooksul, vajadusel kaasates ekspertiisi teostamiseks kolmandaid isikuid. Kui tuvastatakse rikkumine, millest lugeja ei ole raamatukogu teavitanud, võtab raamatukogu lugejaga ühendust. Lugeja on kohustatud tasuma rikutud muu teaviku ekspertiisi- ja remondikulud raamatukogu määratud tähtpäevaks. Raamatukogu saadab lugejale, alaealise puhul vanemale, teatise (kahjuhüvitise arve), milles on nimetatud ekspertiisi- ja remondikulu eurodes ja selle tasumise tähtpäev.

- 4.8 Kui rikutud muud teavikut ei ole võimalik parandada või kui lugeja jätab tagastamata muu teaviku ja/või mistahes selle juurde kuuluva osa, on lugeja kohustatud selle asendama sama nimetusega või selle osaga või tasuma raamatukogule muu teaviku kümnekordse hinna raamatukogu määratud tähtpäevaks. Erandkorras võib muu teaviku ja/või selle juurde kuuluva osa asendada muu teaviku ja/või selle osaga, mille teenindusüksuse juhataja on tunnistanud samaväärseks. Raamatukogu saadab lugejale, alaealise puhul vanemale, teatise, milles on nimetatud muu teaviku asendamise või selle kümnekordse hinna tasumise tähtpäev.
- 4.9 Tagastustähtpäeva möödumisel saadetakse lugejale meeldetuletus kahe kuu jooksul e-posti või posti teel või teavitatakse teda telefoni teel. Meeldetuletuses märgitakse möödunud tagastustähtpäev ning antakse uus tähtpäev muu teaviku tagastamiseks.
- 4.10 Kui lugeja ei ole määratud tähtpäevaks muud teavikut raamatukogule tagastanud või asendanud ja tasunud tasu viivitatud aja eest, siis teeb raamatukogu direktor lugejale kohustusliku ettekirjutuse raamatukogu kasutamise eeskirja § 6 lõike 9 kohaselt.
- 4.11 Alaealise tekitatud kahju hüvitab vanem.
- 4.12 Võlgnikele muid teavikuid ja teavikuid ei laenutata.
- 4.13 Lugejale, kes on muu teaviku rikkunud või ei ole enne tagastamist muud teavikut puhastanud, on raamatukogul õigus edaspidi muid teavikuid mitte laenutada.

5. Raamatukogu kohustused ja vastutus

- 5.1 Raamatukogu avaldab oma veebilehel muude teavikute kasutus- ja ohutusjuhendid, mis on raamatukogule muu teaviku ostmisel kaasa antud.
- 5.2 Raamatukogu aitab lugeja soovil otsida veebist täiendavaid juhendmaterjale muu teaviku kasutamiseks.
- 5.3 Raamatukogu hooldab muid teavikuid tootja juhiste kohaselt. Raamatukogu ei vastuta kolmandate isikute teostatud hooldustööde ja nende puuduste eest.
- 5.4 Raamatukogu ei vastuta muu teaviku korrasoleku eest, kuid on kohustatud eemaldama kohe muu teaviku laenutusest, kui on saanud teatavaks, et see võib olla või on kahjustunud või on katki.
- 5.5 Raamatukogu ei vastuta lugeja poolt kasutus- ja ohutusjuhenditest kinnipidamise eest.
- 5.6 Raamatukogu ei vastuta kahjude, sealhulgas lugeja tervisele tekitatud kahju, ja kulude eest, mis tekivad lugejale muu teaviku kasutamisel, sealhulgas oskamatusel muud teavikut kasutada.
- 5.7 Raamatukogu ei vastuta selle eest, kui lugejal ese ei tööta korrektselt või seda ei saa kasutada ning lugejal jääb eseme kasutamine, töö vms pooleli. Raamatukogu ei ole kohustatud hankima lugejale uut muud teavikut töö vms lõpetamiseks.

6. Käskkirja jõustumine

- 6.1 Käskkiri jõustub 1. augustil 2023. aastal.

7. Kehtetuks tunnistamine

- 7.1 Tunnistada kehtetuks järgmised direktori käskkirjad:

- 7.1.1 31. mai 2023. a käskkiri nr 1-2/20 „Spordivahendite laenutamine“;
- 7.1.2 31. mai 2023. a käskkiri nr 1-2/22 „Muusikainstrumentide ja -tarvikute laenutamine“;
- 7.1.3 31. mai 2022. a käskkiri nr 1-2/25 „Muuseumipiletite laenutamine“;
- 7.1.4 12. aprilli 2022. a käskkiri nr 1-2/19 „Seemnete laenutamine“;
- 7.1.5 31. mai 2023. a käskkiri nr 1-2/21 „Tööriistade laenutamine“.

8. Käskkirja teatavaks tegemine

- 8.1 Sekretäri avalikustada käskkiri raamatukogu siseveebis. Seda loetakse raamatukogu töötajatele käskkirja teatavaks tegemiseks.
- 8.2 Veebihalduril avalikustada käskkiri raamatukogu veebilehel.

(allkirjastatud digitaalselt)

Kaie Holm

direktor